

ลักษณะการติดตั้งสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษา

✓ นิยามของสหกรณ์

คำว่า สหกรณ์ เป็นคำสมาส คือ สห + กรณ์ สห แปลว่ารวมกัน กรณ์ แปลว่าการกระทำ เพราะฉะนั้นคำว่าสหกรณ์จึงหมายถึงการกระทำร่วมกัน¹

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พุทธศักราช 2511 ได้นิยามคำว่าสหกรณ์ไว้กว้าง ๆ ว่า สหกรณ์ หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

นิยามของสหกรณ์มีหลายอย่างตามคุณลักษณะที่เด่นชัดของสหกรณ์ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น

1. ลักษณะทางกฎหมาย ได้แก่ลักษณะความสมัครใจ การไม่จำกัดจำนวนสมาชิก การเป็นเจ้าของทุนร่วมกัน และรูปแบบแห่งการรวมตัวกันเข้าเป็นสมาคม ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับสมาคมมีได้ 3 ประการคือ²

1.1 ไม่ได้จำกัดเสรีภาพของสมาชิกในการที่จะต้องกระทำธุรกิจกับสหกรณ์ เช่น ไม่ได้มีข้อผูกมัดสมาชิกว่าต้องซื้อสินค้าจากสหกรณ์เท่านั้น

1.2 จำกัดเสรีภาพของสมาชิกในการทำธุรกิจบางอย่าง เช่น สหกรณ์จัดหา สหกรณ์

---

¹ เขาวลัย พงศ์มาติโรจน์ , คำบรรยายวิชาสหกรณ์ (กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชย์-
คำศัพท์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) หน้า 4

² เทพ เล่มถิติ , คำบรรยายวิชาสหกรณ์ (กรุงเทพมหานคร : คณะเศรษฐศาสตร์ มหา-
วิทยาลัยธรรมศาสตร์) หน้า

ค้นหา สหกรณ์ขยายพืชผล ซึ่งมีข้อมูลกลับมาอีกว่าต้องซื้อหรือขยายผ่านสหกรณ์

1.3 **ครอบคลุมชีวิตในทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของสมาชิก** เช่น สหกรณ์ผู้ผลิตของ
คนงาน

2. **ลักษณะทางสังคม** สมาชิกสหกรณ์มักจะถูกอยู่ในระดับขั้นของสังคมเดียวกัน ถือบุคคลเป็น
สำคัญตามหลักประชาธิปไตยในการดำเนินงานร่วมกัน ผลประโยชน์ที่เกิดจากการร่วมกันประกอบ
กิจการ จะนำมาแบ่งปันกันตามส่วนที่บุคคลนั้นได้มีส่วนทำให้สหกรณ์เจริญขึ้น หรือตามส่วนที่ผู้นั้นได้ใช้
ประโยชน์จากบริการของสหกรณ์

3. **ลักษณะทางเศรษฐกิจ** การจัดตั้งสหกรณ์เป็นการร่วมมือกันโดยมีวัตถุประสงค์ในทาง
เศรษฐกิจ สมาชิกจะต้องรวมทุนกันเข้า และใช้ทุนนั้นดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง
ร่วมกัน แต่สหกรณ์นับว่าเป็นวิธีการทางเศรษฐกิจที่ได้มุ่งหมายเพื่อค้ากำไร เนื่องจากกำไรสุทธิ
ที่เหลืออยู่หลังจากหักไว้สมทบทุนสำรองเพื่อความมั่นคงของสหกรณ์ และทุนขยายงานของสหกรณ์แล้ว
จะนำไปเฉลี่ยคืนในสมาชิกตามส่วนที่สมาชิกผู้นั้นได้มีส่วนช่วยยให้กำไรเกิดขึ้น

4. **ลักษณะทางธุรกิจ** สหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจอีกแบบหนึ่ง ซึ่งวิธีการดำเนินธุรกิจแบบ
สหกรณ์ก็ไม่แตกต่างจากธุรกิจแบบร้านค้า บริษัท มากนัก มีการซื้อขาย นำสินค้ามาจำหน่าย การให้
บริการแก่ลูกค้าเหมือนธุรกิจทั่ว ๆ ไปเช่นกัน แต่สหกรณ์จะมุ่งทำธุรกิจกับสมาชิกเป็นสำคัญเท่านั้น
และในการดำเนินงานสมาชิกทุกคนจะมีโอกาสเท่ากันในการออกเสียง เมื่อมีกำไร สหกรณ์ก็จะแบ่ง
กำไร หรือเงินเฉลี่ยคืนให้สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่กระทำกับสหกรณ์

เมื่อพิจารณาตามคุณลักษณะเหล่านี้แล้ว .พอจะนิยามคำว่าสหกรณ์ได้ว่าเป็นวิธีการจัดการ
รูปแบบหนึ่ง ซึ่งบุคคลหลายคนรวมกันเข้าโดยไม่จำกัดจำนวนสมาชิก ต่างเป็นเจ้าของร่วมกัน มีความ
เสมอภาคเท่าเทียมกันในการดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์ร่วมกัน โดยความมุ่งหมายเพื่อยกฐานะทาง
เศรษฐกิจของสมาชิก อำนวยความสะดวกในกิจการงานของสมาชิก ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะนำไป
สมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ หรือแบ่งเฉลี่ยคืนในระหว่างสมาชิกตามส่วนที่บุคคลนั้นได้มีส่วนทำให้
สหกรณ์เจริญขึ้น

ในส่วนสหกรณ์ร้านค้านั้น สหกรณ์ร้านค้า หรือ ร้านสหกรณ์ หมายถึงสหกรณ์ของผู้บริโภค ที่ทำการขายสินค้าให้แก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป จดทะเบียนตามกฎหมายสหกรณ์ในประเภทสหกรณ์ร้านค้า มีสภาพเป็นนิติบุคคลซึ่งสมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคนเป็นเจ้าของและลงทุนร่วมกันในสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในเรื่องค่าครองชีพ และยกฐานะทางเศรษฐกิจของตนเองและหมู่คณะ มีวัตถุประสงค์ไม่มุ่งแสวงหากำไร ถ้าไรที่เกิดขึ้นจะเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจในช่วงปีที่ผ่านมา ปรึกษากับสหกรณ์ นอกจากนี้สหกรณ์ยังจ่ายเงินปันผลตามหุ้นแก่สมาชิกด้วย

ประเภทของสหกรณ์

กฎกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2516) ออกตามความในพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. 2511 ได้แบ่งสหกรณ์ในประเทศไทยออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

1. สหกรณ์การเกษตร
2. สหกรณ์ประมง
3. สหกรณ์นิคม
4. สหกรณ์ออมทรัพย์
5. สหกรณ์ร้านค้า
6. สหกรณ์บริการ

ลักษณะและรูปแบบของสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ ได้แก่

1. สหกรณ์การเกษตร คือสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำสวน ทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดหาและให้บริการแก่สมาชิกในด้านเงินทุน วัสดุ เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ มาจำหน่ายให้สมาชิก ตลอดจนรวบรวมผลผลิตของสมาชิก มาแปรรูปและจัดจำหน่าย

2. สหกรณ์ประมง คือสหกรณ์ที่จัดตั้งในหมู่ผู้มีอาชีพทางการประมงโดยเฉพาะ มีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมการประกอบอาชีพประมง รวมถึงจัดหาเงินทุนและอุปกรณ์เกี่ยวกับการประมง มาจำหน่ายให้แก่สมาชิก และจัดการด้านการตลาดสำหรับผลผลิตที่เกิดขึ้นให้กับสมาชิกด้วย

3. สหกรณ์นิคม คือสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้ที่ประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่ยังไม่มียี่สิบปีเป็นของตนเอง หรือมี แต่ไม่พอเลี้ยงชีพ โดยสหกรณ์นิคมจะมีหน้าที่จัดหาหรือจัดสรรที่ดินให้แก่สมาชิก โดยอาศัยพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 และคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้จำแนกเป็นที่จัดสรรเพื่อการเกษตรแล้ว

4. สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสถาบันซึ่งประกอบธุรกิจการเงิน โดยเงินทุนจะมาจากกำไรก้อนของสมาชิกซึ่งเป็นผู้มีรายได้ประจำ รับฝากเงินจากสมาชิกเป็นการฝึกนิสัยการออมทรัพย์ และให้สมาชิกกู้ยืมโดยเสียดอกเบี้ยต่ำ

5. สหกรณ์ร้านค้า คือสหกรณ์ที่ตั้งขึ้นในแหล่งชุมชน โดยมีหน้าที่จัดหาสินค้า เครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในการดำรงชีวิตมาจัดจำหน่าย ร้านสหกรณ์ไม่เพียงแต่จะตั้งอยู่ในย่านชุมชนเท่านั้น ยังมีการจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าขึ้นในสถานที่ราชการ บริษัท โรงงาน และสถานศึกษาต่างๆ อีกด้วย

6. สหกรณ์บริการ คือสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อกิจการสาธารณูปโภค เช่น สหกรณ์ไฟฟ้า สหกรณ์เคหสถาน เป็นต้น รวมทั้งเพื่อส่งเสริมศิลปอาชีพ หัตถกรรมต่าง ๆ ด้วย เช่น สหกรณ์จัดสวน สหกรณ์แกะสลัก เป็นต้น

ในสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ เหล่านี้ สหกรณ์ที่เป็นที่รู้จักของประชาชนผู้บริโภคโดยทั่วไป ได้แก่ สหกรณ์ร้านค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ปรากฏว่า สหกรณ์ร้านค้าได้รับความนิยมนอกจากประชาชนเป็นจำนวนมาก ร้านสหกรณ์บางร้านจะมีสาขาอยู่ทั่วไป เพื่อที่จะได้ให้บริการแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไปได้อย่างทั่วถึง

ตารางที่ 2.1

สหกรณ์ทั้ง 6 ประเภทที่ดำเนินงานอยู่เพียงวันที่ 30 มิ.ย. 2524

ประเภท	จำนวน	จำนวนสมาชิก (คน : ครอบครัว)
สหกรณ์การเกษตร	876	747,452
สหกรณ์ประมง	18	8,721
สหกรณ์นิคม	128	69,699
สหกรณ์ออมทรัพย์	871	520,671
สหกรณ์ร้านค้า	250	310,929
สหกรณ์บริการ	182	42,202
รวม	1,825	1,694,674

ที่มา : กองส่งเสริมและเผยแพร่ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

หลักสหกรณ์

ในการประชุมองค์การสัมพันธ์สหกรณ์ระหว่างประเทศ (International Cooperative Alliance: ICA) ครั้งที่ 23 ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย เมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2509 ได้มีการกำหนดหลักสหกรณ์ ซึ่งใช้ได้สำหรับสหกรณ์ทุกชนิดไว้เป็นล้ากดังนี้

1. การเป็นสมาชิกของสหกรณ์ต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ และเปิดโอกาสให้แก่คนทั้งปวงผู้อาจใช้ประโยชน์ในบริการสหกรณ์ได้ โดยปราศจากข้อจำกัดที่เลือกสรรขึ้น ซึ่งหมายถึง ข้อจำกัดที่กำหนดขนาดของสมาชิกภาพโดยปราศจากความจำเป็นเชิงปฏิบัติที่จำเป็น เช่น นอกจากนี่ยังปราศจากความลำเอียงทางสังคม การเมือง เชื้อชาติ หรือศาสนา¹

¹กริล เลิศประเสริฐ , วิสาทกิจสหกรณ์ , พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย , 2523) หน้า 92

การรวมกันเป็นสหกรณ์เป็นการรวมกันอย่างมีแบบแผนเหมือนธุรกิจอื่น ๆ คือมีข้อบังคับที่สมาชิกต้องรับรู้ เข้าใจ ยอมรับข้อผูกพัน จงรักภักดีต่อสหกรณ์ที่ตนเป็นสมาชิก สหกรณ์จะไม่มีการกำหนดจำนวนหุ้นไว้ตายตัวเหมือนบริษัทจำกัด โดยเปิดให้รับสมาชิกได้อยู่เสมอ

2. การควบคุมตามหลักประชาธิปไตย และการดำเนินงานเป็นอิสระ กิจการของสหกรณ์ควรได้รับการจัดการโดยบุคคลที่ได้รับเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งตามวิธีที่สมาชิกได้ตกลงกัน และที่เขาอาจรับผิดชอบได้ สมาชิกควรได้มีสิทธิออกเสียงเท่ากัน คือคนละเสียงโดยไม่คำนึงถึงทุนเรือนหุ้นจำนวนมากน้อยกว่ากันที่สมาชิกผู้ถือหุ้นถืออยู่ ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกในสหกรณ์จะต้องถือหุ้นอย่างน้อย 1 หุ้น แต่ต้องไม่เกิน 1 ใน 5 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด

3. จำกัดอัตราเงินปันผลตามหุ้นเพียงไม่เกินอัตราดอกเบี้ย ควรจำกัดดอกเบี้ยที่ให้แก่หุ้นเรือนหุ้นอย่างเข้มงวด หลักการนี้มีเพื่อกั้นนายทุนไม่ให้เข้ามายุ่งกับการควบคุมของสหกรณ์ และเพื่อแสดงว่าบุคคลสำคัญกว่าเงิน ความสำเร็จของสหกรณ์ที่เพิ่มขึ้นได้ก็เนื่องด้วยการช่วยตัวเอง และการประหยัดเหนือกว่าสิ่งอื่น

พระราชบัญญัติสหกรณ์มาตรา 31 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์จำกัด ในที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเป็นเงินสำรอง และค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยจ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ เดิมกำหนดไว้ร้อยละ 8 ต่อปี ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ โดยกำหนดให้จ่ายเงินปันผลตามหุ้นได้ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งได้กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี

4. กำไร หรือเงินส่วนเกินที่เกิดจากการดำเนินงานของสหกรณ์ ย่อมเป็นของสมาชิกสหกรณ์นั้น และควรจัดสรรโดยวิธีหลักเสียงไม่ให้สมาชิกคนใดได้เปรียบสมาชิกอื่น อาจทำได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่สมาชิกดังต่อไปนี้

- 4.1 จัดสรรไว้เพื่อการพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์
- 4.2 จัดสรรไว้เพื่อบริการส่วนรวม หรือ
- 4.3 แบ่งปันระหว่างสมาชิก ตามส่วนแห่งธุรกิจซึ่งสมาชิกได้กระทำกับสหกรณ์

การจ่ายเงินเฉลี่ยคืนตามข้อ 4.3 ก็เพื่อดึงดูดความสนใจในการกระทำธุรกิจกับสหกรณ์ของสมาชิก เมื่อสมาชิกคนใดกระทำธุรกิจกับสหกรณ์มาก ก็ควรได้รับเงินเฉลี่ยคืนไปมากตามส่วน วิธีการจำหน่ายที่ชัดเจน เชื่อถือได้ และมีบรรยากาศที่ทำให้สมาชิกมีความรู้สึกที่ สหกรณ์เป็นกิจการของตน ก็เป็นวิธีหนึ่งของสหกรณ์ในการดึงดูดความสนใจของสมาชิกด้วยเช่นกัน

5. การส่งเสริมการศึกษาอบรมทางสหกรณ์ ควรจัดให้มีการศึกษาสำหรับสมาชิก พนักงาน เจ้าหน้าที่ รวมทั้งประชาชนทั่วไปในเรื่องลักษณะและวิธีการสหกรณ์

เนื่องจากสหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจรูปแบบหนึ่ง ซึ่งต้องมีการแข่งขันกันในการดำเนินธุรกิจ ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ถ้าสหกรณ์ไม่สามารถปรับตัวเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน กิจการสหกรณ์ก็อาจประสบปัญหาได้ ดังนั้นการศึกษอบรมทางสหกรณ์จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกรณ์ ทั้งในระดับสมาชิก และพนักงานสหกรณ์ทุกระดับ โดย

- 5.1 ระดับสมาชิก เพื่อให้สมาชิกได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสหกรณ์ ตลอดจนการบริหารงานสหกรณ์ และประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ
- 5.2 พนักงานสหกรณ์ทุกระดับ ตั้งแต่คณะกรรมการ ผู้จัดการ ฝ่ายบริหาร พนักงานทั่วไป

การศึกษอบรมทางสหกรณ์เป็นไปเพื่อให้เกิดความรู้ ความสามารถ ที่เป็นประโยชน์เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมตลอดเวลา

6. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ทั้งหลายทุกระดับ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่บรรดาสมาชิกและชุมชนของสมาชิกอย่างดีที่สุด สหกรณ์แต่ละแห่งควรร่วมมือกับสหกรณ์อื่น ๆ อย่างจริงจัง ทั้งในระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับระหว่างชาติ

สหกรณ์ควรมีการเกื้อกูลกัน ร่วมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียว ในฐานะที่เป็นองค์การอย่างเดียวกัน การร่วมมือกันในระหว่างสหกรณ์ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายของผู้ผลิตหรือของผู้บริโภค เป็นไปเพื่อประโยชน์จากการประสานงานของทั้ง 2 ฝ่าย ซึ่งจะส่งผลถึงความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และสังคมในส่วนรวม

ความเป็นมาของสหกรณ์ร้านค้า

สหกรณ์ร้านค้าที่จัดตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย คือร้านสหกรณ์บ้านเกาะ จำกัด สนิไฮตั้งขึ้นที่ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งปัจจุบันได้ล้มเลิกไปแล้ว ส่วนสหกรณ์ร้านค้าที่ยังคงดำเนินงานอยู่เพียงแห่งเดียวในปัจจุบันนี้ คือ ร้านสหกรณ์คลองเตย จำกัด จังหวัดปทุมธานี จัดทะเบียนเมื่อ 20 มีนาคม พ.ศ. 2480 มีสมาชิกแรกตั้ง 67 คน

ต่อมาได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าเพิ่มขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ หลายแห่ง ส่วนมากเป็นร้านสหกรณ์สำหรับหน่วยราชการ การดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้าหลายแห่งประสบผลสำเร็จ มีฐานะมั่นคง และสามารถแยกสาขาร้านสหกรณ์ไปตั้งตามแหล่งชุมชนหนาแน่นได้ เช่น ร้านสหกรณ์พระนครศรีอยุธยา ร้านสหกรณ์กรุงเทพฯ จำกัด แต่บางแห่งก็ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และต้องเลิกกิจการไป แต่ส่วนมากแล้วมักจะอยู่ในขั้นที่พอเลี้ยงตัวเองได้ แต่ไม่สามารถปรับปรุงหรือขยายสาขาออกไปได้ ในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2524 ประเทศไทยมีสหกรณ์ร้านค้าอยู่ทั้งสิ้น 268 สหกรณ์

ตารางที่ 2.2

จำนวนสหกรณ์ร้านค้าแต่ละประเภท

ประเภท	จำนวน
ชุมนุมสหกรณ์ร้านค้า	2
ร้านสหกรณ์ข้าราชการ	36
ร้านสหกรณ์นักศึกษา	61
ร้านสหกรณ์ทั่วไป	169
รวม	268

ที่มา : กองสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจ กรมส่งเสริมสหกรณ์

สหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษาส่วนมากมักจะเริ่มต้นจากการเป็นร้านสหกรณ์ในสถานศึกษานั้น ๆ

ดำเนินงานโดยนักศึกษากลุ่มหนึ่ง เพื่อจัดหาสินค้าที่จำเป็นมาจำหน่ายให้แก่นักศึกษา อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษานั้น ๆ นอกจากสถานศึกษาบางแห่งร้านสหกรณ์จะอยู่ในรูปของร้านฝึกการค้า เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ฝึกงานธุรกิจทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่การขาย การบัญชี การติดต่อกับบริษัท ห้างร้านต่าง ๆ ที่เป็นผู้จำหน่ายสินค้าให้แก่ร้านค้าเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ในทางปฏิบัติ

ต่อมาเมื่อจำนวนนักศึกษามากขึ้น ประกอบกับการเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์จากระบบสหกรณ์ของอาจารย์และนักศึกษา ร้านสหกรณ์ หรือ ร้านฝึกการค้าเหล่านั้นจึงเปลี่ยนมาอยู่ในรูปของสหกรณ์ร้านค้า โดยสถานศึกษาบางแห่งมีการลงคะแนนเสียงเพื่อขอความเห็นในการจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าจากบุคคลต่าง ๆ ในสถานศึกษานั้น ๆ ทุนเริ่มแรกของสหกรณ์ร้านค้าจึงมักจะโอนมาจากร้านสหกรณ์เดิมในรูปของสินค้า เมื่อตั้งเป็นสหกรณ์ร้านค้าก็จะได้ทุนอีกส่วนหนึ่งจากการออกหุ้นจำหน่าย ซึ่งร้านสหกรณ์ในสถานศึกษาบางแห่ง เช่น ร้านสหกรณ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำกัด จะจำหน่ายหุ้นให้เฉพาะกับบุคคลที่มีคุณสมบัติเป็นบุคคลากรในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่ในบางแห่งจะขายหุ้นให้แก่บุคคลภายนอกสถานศึกษาด้วย เช่น สหกรณ์ร้านค้ามหาวิทยาลัยมหิดลจำกัด มีการขายหุ้นให้แก่ข้าราชการกระทรวงอุตสาหกรรม และเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลรามารับดี มูลค่าหุ้นของสหกรณ์ร้านค้าจะกำหนดไว้ตั้งแต่ 20 บาท จนถึง 100 บาท แต่สหกรณ์ร้านค้าส่วนใหญ่จะกำหนดไว้หุ้นละ 20 บาท

สหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นได้แก่ ร้านสหกรณ์ศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด จดทะเบียนเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2498 สาเหตุที่จัดตั้งขึ้นก็เนื่องจากรัฐบาลในสมัยนั้น มีนโยบายส่งเสริมการสหกรณ์ นอกจากนี้อาจารย์และนักศึกษาบางส่วนก็ต้องการให้มีขึ้น สหกรณ์ร้านค้าแห่งนี้ตั้งขึ้นบริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากนั้นก็มีการจดทะเบียนสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ มาจนปัจจุบันนี้

ตารางที่ 2.3

แสดงสถิติการจดทะเบียนของสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษา

ปีที่จดทะเบียน	จำนวนสหกรณ์ที่จดทะเบียน
พ.ศ. 2498	1
พ.ศ. 2500	1
พ.ศ. 2503	1
พ.ศ. 2508	1
พ.ศ. 2509	1
พ.ศ. 2516	3
พ.ศ. 2517	1
พ.ศ. 2518	8
พ.ศ. 2519	8
พ.ศ. 2520	6
พ.ศ. 2521	10
พ.ศ. 2522	4
พ.ศ. 2523	4
พ.ศ. 2524	12
รวม	61

ที่มา : กองสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจ กรมส่งเสริมสหกรณ์

ใน พ.ศ. 2518 กระทรวงศึกษาธิการได้มีการส่งเสริมให้ตั้งสหกรณ์ร้านค้าขึ้นในสถานศึกษา
ดังนั้นการก่อตั้งสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษาจึงมีแนวโน้มสูงขึ้นตั้งแต่นั้นมา

ใน พ.ศ. 2524 มีสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษาเล็กดำเนินงานไป 2 สหกรณ์ คือ ร้านสหกรณ์
นิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน ซึ่งจดทะเบียน พ.ศ. 2500 และร้านสหกรณ์วิทยาลัยพาณิชยการมัธยม
จดทะเบียนเมื่อ พ.ศ. 2518 เนื่องจากขาดทุนและการบริหารงานล้มเหลว

วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้า

วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้าโดยทั่วไป ก็เพื่อส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิก โดยวิธีร่วมกันดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์ร่วมกันดังต่อไปนี้¹

1. จัดหาสิ่งของที่สมาชิกมีความต้องการมาจำหน่าย และจัดบริการแก่สมาชิกตามที่เหมาะสม
2. ช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
3. รับฝากเงินจากสมาชิก
4. กู้ยืมเงิน
5. แนะนำ ส่งเสริม และอบรมความรู้ทางสหกรณ์และการค้าแก่สมาชิก
6. ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการประหยัดทรัพย์ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการช่วยตัวเอง
7. ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น ในขั้นที่จะก่อเกิดช่วยเหลือกันและกัน
8. ดำเนินกิจการอย่างอื่น บรรดาที่เกี่ยวข้องกับ หรือ เนื่องในการคดีให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่กล่าวข้างต้น

ในทางปฏิบัติแล้วสหกรณ์ร้านค้ามีวัตถุประสงค์หลักอยู่เพียงประการเดียวคือ การจำหน่ายเครื่องอุปโภคบริโภค สหกรณ์ร้านค้ามักจะทำเนิการค้ากับลูกค้าที่เป็นสมาชิก และไม่ใช้สมาชิกโดยยึดมั่นในหลักการดังนี้

1. ขายสินค้าตามราคาตลาด หรือถูกกว่าบางเล็กน้อย
2. ขายสินค้าที่มีคุณภาพดี หรืออยู่ในความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่ และไม่ปลอมปนสินค้า

¹ กรมส่งเสริมสหกรณ์ , "เอกสารเผยแพร่ในการจัดตั้งร้านค้าสหกรณ์" (กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมสหกรณ์ , 2524) , หน้า 3

3. เที่ยงตรงในการยื่น ถวง วัสดุ
4. สืบหาสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพประจำวันให้มาก และมีสินค้ามากอย่างให้สมาชิกเลือกได้ตามความพอใจ
5. ขยายสินค้าด้วยเงินสด เพื่อช่วยให้สหกรณ์ร้านค้ามีเงินของตนเองใช้หมุนเวียนได้มากขึ้น และทำให้สมาชิกได้ใช้จ่ายเงินโดยมีเหตุผล เป็นการป้องกันหนี้สูญ

สำหรับวัตถุประสงค์อื่น ๆ ที่กำหนดไว้นั้น เป็นเพียงวัตถุประสงค์รองที่ร้านสหกรณ์อาจกระทำได้ นอกจากนี้ในสถานศึกษาบางแห่ง สหกรณ์ร้านค้ายังได้ใช้เป็นสถานที่ฝึกหัดนักศึกษาในการดำเนินธุรกิจภาคปฏิบัติ เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจถึงวิธีการทางการค้าเบื้องต้น ในสถานศึกษานี้มีภาควิชาสหกรณ์ สหกรณ์ร้านค้าที่ตั้งอยู่ในสถานศึกษานั้น ๆ จะเป็นฝึกหัดนักศึกษาเพื่อให้เป็นผู้นำสหกรณ์ในชุมชนต่าง ๆ ต่อไป

กระบวนการในการจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษา

ในปัจจุบันปรากฏว่า ประชาชนทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด สนใจที่จะรวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้ามากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลใหญ่ ๆ 2 ประการคือ

1. ภาวะค่าครองชีพในปัจจุบันกับตัวสูงขึ้นมาาก ทำให้ผู้มีรายได้น้อยได้รับความเดือดร้อน จึงหาวิธีที่จะช่วยเหลือตัวเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยใช้สหกรณ์เป็นทางแก้ไขปัญหา
2. ประชาชนเริ่มทราบว่า การรวมตัวในรูปสหกรณ์จะก่อให้เกิดประโยชน์ให้กับตนเอง และส่วนรวมได้อย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่พนักงาน คณงานในโรงงานอุตสาหกรรม ครู อาจารย์ ผลิตนักศึกษา นักเรียน ในสถาบันการศึกษาทุกระดับ ได้มีการตื่นตัวเพื่อจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าขึ้น

เมื่อมีกลุ่มคนที่สนใจในการที่จะจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าขึ้นแล้ว กระบวนการจัดตั้งสหกรณ์จะเป็นดังต่อไปนี้คือ

1. ศึกษาความต้องการสหกรณ์ร้านค้า ว่ามีความต้องการอย่างแท้จริงที่จะให้มีสหกรณ์ร้านค้าขึ้นหรือไม่ ในปัจจุบันการสำรวจสินค้าอุปโภคบริโภคของชุมชนนั้น ๆ ที่เป็นอยู่หากันโดยวิธี

ใด ถ้าติดตั้งเป็นสหกรณ์ร้านค้าขึ้นมาแล้วจะสามารถแก้ไข ปรับปรุงวิธีการที่เป็นอยู่ได้หรือไม่ ถ้าหากว่าไม่มีความต้องการเพียงพอ หรือประโยชน์ที่ได้รับมีน้อยมาก ไม่คุ้มกับการติดตั้งเป็นสหกรณ์ ก็ควรจำหน่ายสินค้าโดยวิธีอื่น ๆ

2. การศึกษาความเหมาะสม เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ในการที่สหกรณ์ร้านค้าที่ติดตั้งขึ้นจะประสบความสำเร็จ ในสถานศึกษาแต่ละแห่งควรพิจารณาถึง

2.1 จำนวนนักศึกษา อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อทราบจำนวนผู้ที่จะเป็นสมาชิกทั้งในปัจจุบันและอนาคตว่าจะมีจำนวนพอเพียงหรือไม่ เนื่องจากสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษาจะเป็นสหกรณ์ร้านค้าแบบปิด ผู้ที่ทำการธุรกิจซื้อสินค้าจากสหกรณ์ร้านค้าส่วนมากจะเป็นบุคลากรภายในสถานศึกษาเท่านั้น จะหวังการอุดหนุนจากบุคคลภายนอกได้น้อย

2.2 ขนาดของรายได้ ถ้าสมาชิกของสหกรณ์ร้านค้ามีรายได้สูง และแน่นอน ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ร้านค้าก็จะสูงตาม การที่รายได้ของสหกรณ์ล้นมาเสมอ ก็จะทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนไว้ใช้จ่ายในการดำเนินงานได้อย่างเพียงพอ

2.3 แบบแผนการบริโภค เพื่อให้ทราบว่าสหกรณ์ร้านค้าที่จะตั้งขึ้นใหม่ จะขายสินค้าอะไร ปริมาณมากน้อยเท่าใด อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อสินค้าแต่ละประเภท ทั้งนี้เพื่อพิจารณาประกอบการซื้อสินค้าเข้าร้านไว้จำหน่ายให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก นอกจากนี้ยังต้องศึกษาด้วยว่า ร้านค้าส่วนใหญ่จำหน่ายสินค้าอะไรบ้าง คุณภาพเป็นอย่างไร ราคาเท่าใด

ในสถานศึกษาสามารถสอบถามความต้องการในสินค้าได้จากบุคลากรในสถานศึกษาได้โดยตรง สถานศึกษาบางแห่งเปิดการตั้งราคาของร้านค้ากึ่งสหกรณ์เป็นมาตรฐาน และควรศึกษาด้วยว่าปกติคนเหล่านี้ซื้อสินค้าจากที่ใด

2.4 สถานที่ตั้งร้านค้า โดยปกติสถานศึกษามักจะเป็นผู้ให้สถานที่แก่สหกรณ์ร้านค้า เนื่องจากสหกรณ์ร้านค้าจะต้องซื้อและขายสินค้าเป็นกิจกรรมประจำ การตั้งสหกรณ์ร้านค้าจึงต้องพิจารณาทั้งที่ตั้งร้าน และให้มีสถานที่เก็บสินค้าที่พอเพียง

2.5 การแข่งขันจากภายนอก ทางด้านราคา คุณภาพของสินค้า และกาให้บริการลูกค้า ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ร้านค้าเอกชนสามารถจะเปลี่ยนแปลงราคาได้ทุกขณะ และบริการลูกค้าได้รวดเร็วกว่าสหกรณ์ร้านค้า

3. ผู้ก่อตั้งสหกรณ์ร้านค้าควรเลือกผู้ทำงานขึ้นคณะหนึ่ง ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะการคัดเลือกผู้ก่อตั้งสหกรณ์ต้องอาศัยความพร้อมเพียงของสมาชิกและผู้ดำเนินงานเป็นสำคัญ ควรเป็นบุคคลที่ก่อให้เกิดความเชื่อถือและศรัทธา มีความรู้ความสามารถทั้งทางการค้า และการบริหารงาน จึงจะสามารถชักชวนบุคคลมาเป็นสมาชิกได้ เมื่อจดทะเบียนเป็นสหกรณ์แล้ว คณะผู้เริ่มก่อการอาจได้รับเลือกเป็นกรรมการบริหาร คณะผู้บริหารงานสหกรณ์ควรเป็นบุคคลที่เต็มใจเสียสละเวลามาดำเนินงานให้สหกรณ์ได้ เต็มที่¹

4. คุณค่าเงินงาน ในระยะเริ่มแรกควรรวบรวมสมาชิกให้ได้จำนวนมากพอควร เพื่อให้มีทุนและมีผู้ถือหุ้นสหกรณ์ร้านค้าเพียงพอที่จะดำเนินการค้าได้ แม้ว่าสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษาบางแห่งที่เปลี่ยนสภาพมาจากร้านค้าสหกรณ์ จะได้รับโอนทุนมาในรูปของสินค้าในร้านส่วนหนึ่ง แต่ก็จำเป็นต้องรวบรวมเงินทุนค่าหุ้นให้ได้มากพอควร การคิดมูลค่าของสินค้าที่โอนมาก็ควรทำอย่างเหมาะสม เพราะทุนสำหรับดำเนินงานจะเป็นรากฐานของความอยู่รอดและเจริญเติบโตของสหกรณ์ร้านค้า ต่อไป

สำหรับสหกรณ์ร้านค้าในสถานศึกษา มูลค่าหุ้นจะกำหนดไว้ที่ประมาณ 20 บาทต่อหุ้น เพื่อให้นักศึกษาเข้าเป็นสมาชิกได้โดยสะดวก ควรออกหุ้นโดยไม่จำกัดจำนวนเพื่อความสะดวกในการเพิ่มสมาชิกและเพิ่มทุน นอกจากนี้ควรกำหนดค่าธรรมเนียมแรกเข้าที่ผู้สมัครเป็นสมาชิกจะต้องเสีย แล้วแต่จะเห็นสมควร เงินค่าธรรมเนียมนี้ถือเป็นรายได้ของสหกรณ์ ผู้สมัครเป็นสมาชิกจะเรียกคืนไม่ได้

เนื่องจากข้อบังคับของสหกรณ์ กำหนดไว้ว่า ผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ได้จะต้องเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้ว ในสถานศึกษาบางแห่งจึงอนุโลมให้นักศึกษาที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ แต่ต้องการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ร้านค้า เข้าเป็นสมาชิกได้โดยถือว่าเป็นสมาชิกสมทบ

5. การประมาณเงินที่จะต้องใช้ในการคัดเลือก รายจ่ายในระยะแรกมักจะประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายในการคัดเลือก

¹ เขาวลัย พงศ์ผาติโรจน์ , คำบรรยายวิชาการสหกรณ์ (กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชย์-
คำศัพท์และการบัญชี สุพิลาจกรธมหารวิทยาลัย) หน้า 52

- ค่าตกแต่งร้าน
- ค่าครุภัณฑ์และอุปกรณ์แบบพิมพ์ต่าง ๆ
- ค่าก่อสร้างอาคารสหกรณ์ร้านค้า สัถยานศึกษาบางแห่ง อาจให้อาคารสถานที่หรือบางแห่งอาคารให้แต่ที่ดิน แล้วให้สหกรณ์ร้านค้าทำการปลูกสร้างอาคารเอง
- ค่าซื้อสินค้าเข้าร้าน
- เงินสำรองค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีกจำนวนหนึ่ง

ต้องพิจารณาว่า ทุนดำเนินงานที่ได้มานั้นจะพอเพียงหรือไม่ โดยดูจากประมาณการรายได้ รายจ่ายที่จะเกิดขึ้น ควรหาทุนให้ได้พอเสียก่อนจึงจะเริ่มดำเนินงาน เพราะกฎหมายสหกรณ์ให้เวลาไว้ถึง 1 ปี ตั้งแต่วันที่จดทะเบียน จนถึงวันที่เริ่มดำเนินงาน เช่น ร้านสหกรณ์วิทยาลัยกรุงเทพ จดทะเบียนเมื่อ พ.ศ. 2522 แต่เริ่มดำเนินงานในปี พ.ศ. 2524 เป็นต้น แต่สำหรับสหกรณ์ที่เปิดดำเนินงานอยู่แล้วจะหยุดดำเนินงานได้ภายใน 2 ปี จึงต้องเริ่มดำเนินงานต่อ¹

6. ประมาณการรายได้รายจ่าย เพื่อพิจารณาว่าเมื่อมีการจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าแล้ว จะอยู่รอดต่อไปหรือไม่ จะมีเงินเฉลี่ยคืนให้สมาชิกหรือไม่ โดยประมาณว่าในเดือนหนึ่ง ปีหนึ่ง สหกรณ์ร้านค้าควรขายสินค้าได้เท่าใด ค่าใช้จ่ายมีอะไรบ้าง เป็นจำนวนเงินเท่าใด

7. ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ ผู้จัดการนับเป็นตัวจักรสำคัญในการทำให้สหกรณ์ร้านค้าเจริญหรือเสื่อม ผู้จัดการควรเป็นผู้มีความรู้ในด้านการค้าและการบริหาร ชีวทัศน์ และเป็นหัวใจของคณะผู้จัดตั้ง สัถยานศึกษาส่วนใหญ่ 8 แห่งจาก 12 แห่งที่ทำการศึกษาคัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าขึ้นโดยเขาอาจารย์ในสถาบันศึกษานั้นเป็นผู้จัดการ ดังนั้น ควรคำนึงด้วยว่า นอกจากงานสอนที่เป็นงานประจำแล้ว จะมีเวลาพอที่จะดูแลบริหารงานสหกรณ์ได้ทั่วถึงเพียงพอหรือไม่

ผู้จัดการจะเลือกจ้างเจ้าหน้าที่อื่น ๆ เพื่อทำงานเป็นทีม โดยอาศัยความเห็นชอบของคณะผู้จัดตั้ง เจ้าหน้าที่เหล่านี้ไม่ควรเป็นคนของประธานกรรมการ หรือกรรมการคนใดคนหนึ่ง เพราะผู้จัดการจะมีปัญหาในการบังคับบัญชาต่อไป

¹ กรมส่งเสริมสหกรณ์, "ข้อเสนอแนะโดยย่อในการเตรียมการจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้า"

การคัดจ้างผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ควรจัดให้มีการรับประกันความเสียหาย ซึ่งบุคคลนั้น ๆ อาจก่อให้เกิดขึ้นแก่สหกรณ์ร้านค้าตามความเหมาะสมด้วย

8. การประชุมคณะผู้จัดตั้งและการประชุมใหญ่ ควรประชุมกันตามความจำเป็นเพื่อพิจารณาและตกลงเรื่องที่จะจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าขึ้นและเมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ เมื่อเรียบร้อยแล้ว จะต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาข้อบังคับ เลือกผู้ลงชื่อจดทะเบียน ซึ่งในทางปฏิบัติมักจะเป็นคณะผู้จัดตั้ง ตลอดจนทำหน้าที่สื่อขอจดทะเบียนสหกรณ์ ในการประชุมนี้ เจ้าหน้าที่จากกรมส่งเสริมสหกรณ์จะเข้าร่วมประชุมเพื่อให้คำแนะนำ

9. ในการร้องขอให้สหกรณ์ร้านค้า จะต้องมิผู้ริเริ่มจัดตั้งไม่น้อยกว่า 10 คน ทำคำร้องยื่นต่อสหกรณ์จำกัด หรือสหกรณ์อำเภอตามภูมิสำเนา คำร้องนี้จะต้องระบุความประสงค์ เหตุผลที่ขอจัดตั้ง ประเภทสินค้าและบริการ สถานที่ตั้งตัวร้าน อาชีพส่วนใหญ่ของสมาชิก และเงินค่าหุ้นที่จะรวบรวมได้ในขั้นแรก ระบุบุคคลที่จะเป็นผู้จัดการสหกรณ์ร้านค้านั้น

ส่วนการทำหนังสือขอจดทะเบียนสหกรณ์ ต้องส่งเอกสารต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาด้วยคือ

9.1	หนังสือขอจดทะเบียนสหกรณ์	1 ฉบับ
9.2	สำเนารายงานการประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกสหกรณ์	1 ฉบับ
9.3	บัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกสหกรณ์และสำเนา	2 ชุด
9.4	ข้อบังคับของสหกรณ์	4 ฉบับ
9.5	รายงานการจัดตั้งสหกรณ์และสำเนา	2 ชุด

เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์แล้ว คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์จะจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายใน 90 วันนับแต่วันที่จดทะเบียนสหกรณ์ เพื่อตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

คณะกรรมการดำเนินงานควรจัดให้มีการลงชื่อในทะเบียนสมาชิก เก็บเงินค่าธรรมเนียมแรกเข้า และค่าหุ้น จัดทำทะเบียนหุ้น จัดทำบัญชีและทะเบียนต่าง ๆ ให้เรียบร้อยและเป็นปัจจุบัน